UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Llengua Catalana I
Codi	
Crèdits ECTS	12
Curs i període en el que s'imparteix	Primer Curs *(link a la pàgina web del centre o titulació)*
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat de Lletres
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Xavier Villalba
Departament	Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-32
Telèfon (*)	93 5811368
correu-e	Xavier.Villalba@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Carme Picallo
Departament	Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B11-
Telèfon (*)	

correu-e	Carme.Picallo@uab.cat
Horari de tutories	

Nom professor/a	Xavier Villalba
Departament	Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-32
Telèfon (*)	93 5811368
correu-e	Xavier.Villalba@uab.cat
Horari d'atenció	

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

L'alumne ha de tenir un bon domini instrumental de la llengua catalana, tant oral com escrit, i ha de dominar la normativa gramatical.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura planteja un estudi descriptiu de la morfologia i la sintaxi bàsiques del català com a part fonamental de l'estudi de la llengua catalana en el bloc de formació bàsica i ha de servir per establir les bases per poder cursar amb èxit les matèries obligatòries de "Llengua catalana: sincronia" i de "Llengua catalana: variació i diacronia" i les optatives de "Lingüística sincrònica catalana".
En aquesta assignatura es parteix d'una anàlisi de les propietats dels elements lèxics, especialment les morfològiques, com a punt de partida per a l'anàlisi de les estructures sintàctiques del català. Concretament, en l'àmbit de la morfologia, l'alumne ha de poder:

- caracteritzar les diferents unitats de la morfologia per poder-les aplicar a la descripció dels mots catalans,
- explicar com es combinen els morfemes per crear paraules i entendre la importància de la composicionalitat del significat,
- adquirir l'habilitat de caracteritzar les relacions interlèxiques i el coneixement de les relacions sintagmàtiques i paradigmàtiques rellevants en l'anàlisi del

significat de les unitats lèxiques,

En l'àmbit de la sintaxi, l'alumne ha de poder:

- entendre i aplicar conceptes sintàctics bàsics,
- saber aplicar les relacions combinatòries entre categories sintàctiques,
- veure la manifestació en català d'alguns universals lingüístics.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE8. Aplicar adequadament els principis prescriptius de la llengua estàndard i dels registres cultes actuals.
Competència	CE6. Analitzar les propietats lèxiques, fonètiques, fonològiques, sintàctiques i semàntiques de la llengua actual.
Resultats d'aprenentatge	Identificació correcta de les unitats lingüístiques Descripció dels processos combinatoris de creació de les unitats lingüístiques Capacitació per a l'anàlisi d'estructures lingüístiques
Competència	CE7. Relacionar els coneixements sobre les propietats internes i externes de la llengua amb les diferents condicions d'ús.
Resultats d'aprenentatge	CE7.1 Identificació dels factors pragmàtics que condicionen l'ús de les diverses estructures lingüístiques CE7.2 Distinció dels factors gramaticals i pragmàtics que determinen la interpretació global de l'oració
Resultats d'aprenentatge	CE8.1 Determinació del tipus de registre a partir de bases fonològiques, morfològiques, sintàctiques i semàntiques CE8.2 Identificació de les causes de la variació derivades del registre
Competència	CE9. Interpretar la problemàtica i les condiciones d'ús de la llengua catalana en una societat multicultural.
Resultats d'aprenentatge	CE9.1 Identificació de l'origen dels errors en l'ús de la llengua per part de parlants no nadius CE9.2. Solució dels errors en l'ús de la llengua per part de parlants no nadius
Competència	CT1. Dominar l'expressió oral i escrita.
Resultats d'aprenentatge	Assoliment d'una expressió oral i escrita correcta i efectiva.
Competència	CT2. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica.
Resultats d'aprenentatge	Assoliment d'un hàbit de lectura efectiu. Millora de la capacitat d'interpretació dels textos a partir del coneixement previ i a partir d'inferències textuals.
Competència	CT3. Treballar de forma autònoma o en equip de manera responsable.
Resultats d'aprenentatge	Assoliment d'un hàbit de treball curós i disciplinat.
Competència	CT4. Realitzar treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.

Resultats d'aprenentatge	Realització de treballs amb una expressió correcta, precisa i ajustada al registre. Desenvolupament de presentacions orals correctes, efectives i ajustades al registre.
Competència	CT5. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
Resultats d'aprenentatge	Assoliment d'una competència bàsica en l'ús de les eines informàtiques fonamentals per a l'elaboració de treballs escrits i de presentacions oral. Adquisició d'un coneixement suficient de les principals fons documentals de l'àmbit de la llengua catalana.
Competència	CT6. Utilitzar la informació en consonància amb l'ètica científica.
Resultats d'aprenentatge	Interiorització de les normes ètiques que regulen la tasca científica i la comunicació de la recerca.
Competència	CT7. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres..
Resultats d'aprenentatge	Respecte envers la feina i les opinions dels companys i del professor. Capacitat d'argumentar i dialogar amb respecte.

6.- Continguts de l'assignatura

1. El lexicó i els seus components

1.1. Propietats de les unitats lèxiques

1.2. Tipologia d'unitats lèxiques:

- mots lèxics i mots gramaticals
- classes obertes i classes tancades

1.3. Mecanismes de formació de mots

- derivació
- composició
- lexicalització
- altres mecanismes

2. Morfologia flexiva

2.1. Conceptes bàsics

- flexió i derivació
- invariabilitat i defectivitat
- regularitat i irregularitat

2.2. Flexió nominal

- gènere i nombre en noms i adjectius

2.3. Flexió verbal

- conjugacions: vocals i increments temàtics

2.4. Pronoms febles

- origen
- posició i combinacions

3. Microsintaxi

3.1. Categories sintàctiques

3.2. Propietats combinatòries de les categories sintàctiques

3.3. Estructura de constituents

4. Macrosintaxi

4.1. Arguments i adjunts

4.2. Funcions sintàctiques i funcions semàntiques

4.3. Estructura de l'oració simple

4.4. Ordre de mots

4.5. Estructura dels nominals

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Les activitats dirigides assumeixen la metodologia de l'aprenentatge basat en problemes i consistiran en (i) presentacions teòriques de la matèria amb discussió en gran grup dels problemes i (ii) pràctiques a l'aula que, a partir de l'estudi de problemes, pretenen reforçar els coneixements teòrics i desenvolupar la capacitat d'anàlisi.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENENTATGE
Dirigides		52,5	
	Classes teòriques	35	adquisició de CE7 a CE9
	Pràctiques de aula	17,5	adquisició de CE7 a CE9
Supervisades		15	
	Supervisió de la redacció dels lliuraments	15	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
Autònomes		78	
	Lectura de textos	30	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
	Redacció dels lliuraments	30	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
	Estudi	18	adquisició de CE6 a CE9 i de CT2, CT3 i CT5

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar,el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

Les competències d'aquesta matèria s'avaluen en 3 mòduls:

- Mòdul de lliurament de pràctiques: es lliuraran 16 pràctiques amb un pes del 30%.
- Mòdul de prova escrita parcial, amb un pes del 20%.
- Mòdul de prova escrita final, amb un pes del 50%.

Per poder aprovar l'assignatura, l'alumne haurà de presentar en el termini establert almenys 14 lliuraments i superar la prova escrita parcial i la prova escrita final. La falta d'alguna d'aquestes evidències implicarà un "no presentat". Tant els lliuraments, com les proves escrites s'avaluaran sobre 10, amb un aprovat de cinc punts. En tots els casos s'aplicaran les normes del

Departament de Filologia Catalana sobre correcció escrita.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENENTATGE
	4,5	
Prova teòrica	3	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
Prova pràctica (parcial)	1,5	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7

9- Bibliografia i enllaços web

FABRA, Pompeu. *Gramàtica Catalana*. Teide. Barcelona, 1956.

MASCARÓ, Joan. *Morfologia*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona, 1987.

RAMOS, Joan Rafael (1992) *Introducció a la sintaxi*, València, Tàndem

SOLÀ, J. [et al.] (ed.) (2002) *Gramàtica del català contemporani*, Vol. I: Fonologia i Morfologia. Barcelona, Empúries. (Al llarg del curs s'especificarà la part corresponent a cada tema.)

SOLÀ, J. [et al.] (ed.) (2002) *Gramàtica del català contemporani*, Vol. II: Sintaxi I. Barcelona, Empúries. (Al llarg del curs s'especificarà la part corresponent a cada tema.)

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
18/09/09	classe teòrica	aula	presentació de diapositives	entendre l'organització bàsica del lexicó i les propietats fonamentals de les unitats lèxiques
25/09/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	assimilar la tipologia de les unitats lèxiques
02/10/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre i assimilar els conceptes bàsics sobre formació de mots
09/10/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre el funcionament i la tipologia de la derivació
16/10/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre l'estructura interna dels mots derivats entendre el principi de composicionalitat
23/10/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre el funcionament i la tipologia de la composició patrimonial

30/10/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre el funcionament i la tipologia de la composició culta
06/11/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre el funcionament i les propietats dels processos de lexicalització
13/11/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre la tipologia dels processos de lexicalització de Mel'cuk
20/11/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre el funcionament i la tipologia dels processos de formació de mots no estàndard
27/11/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre els conceptes bàsics de la flexió
04/12/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre les propietats de la flexió de gènere en català
11/12/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre les propietats de la flexió de nombre en català
18/12/09	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre les propietats de la flexió verbal en català (conjugació)
08/01/10	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre les propietats de la flexió verbal en català (temps, persona i nombre)
15/01/10	classe teòrica + pràctica	aula	presentació de diapositives+exercici	entendre les propietats del sistema pronominal àton i les possibilitats combinatòries
22/01/10	pràctica puntuada (parcial)	aula		
19/02/10	classe teòrica + pràctica	aula	Presentació del temari i introducció	Propietats fonamentals de les regles del component sintàctic
26/02/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Propietats de la recursivitat i la relació de jerarquia en les estructures sintàctiques

5/03/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Categories lèxiques i categories funcionals. La predicació.
12/03/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Els elements verbals i les seves projeccions
19/03/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Els elements nominals i les seves projeccions
26/03/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Els adjectius i les seves projeccions
9/04/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Legitimació semàntica i categorial
16/04/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Estructura de constituents
23/04/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Papers temàtics
30/04/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Arguments i adjunts
7/05/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Funcions semàntiques
14/05/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Funcions sintàctiques
21/05/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Ordre de mots
28/05/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Ordre de mots
4/06/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Noms i nominalitzacions
11/06/10	classe teòrica + pràctica	aula	discussió de l'exemplari + exercici	Noms i nominalitzacions
18/6/10	Pràctica puntuada (parcial)	aula		

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
25/09/09	pràctica sobre diccionaris	despatx	document+diccionari	entendre l'organització bàsica del lexicó i les propietats fonamentals de les unitats lèxiques
09/10/09	pràctica sobre unitats lèxiques	despatx	document+diccionari	assimilar la tipologia de les unitats lèxiques
23/10/09	pràctica sobre derivació	despatx	document+gramàtica	entendre l'estructura interna dels mots derivats i el principi de composicionalitat
06/11/09	pràctica sobre composició	despatx	document+gramàtica	entendre el funcionament i la tipologia de la composició
20/11/09	pràctica sobre lexicalització	despatx	document+diccionari	entendre la tipologia dels processos de lexicalització de Mel'cuk
18/12/09	pràctica sobre flexió nominal	despatx	document+gramàtica	entendre les propietats de la flexió de nominal en català
15/01/10	pràctica sobre flexió verbal	despatx	document+gramàtica	entendre les propietats de la flexió verbal en català
22/01/10	pràctica sobre pronoms febles	despatx	document+gramàtica	entendre les propietats del sistema pronominal àton i les possibilitats combinatòries
5/03/10	Pràctica sobre categories gramaticals	Aula o despatx	Document + gramàtica	entendre les propietats bàsiques de les categories gramaticals
19/3/10	Pràctica sobre les propietats combinatòries dels verbs, els noms i els adjectius	Aula o despatx	Document + gramàtica	aprendre les restriccions de selecció i de combinació de les categories lèxiques
9/04/10	Pràctica sobre legitimació semàntica i categorial	Aula o despatx	Document + gramàtica	entendre les connexions entre els aspectes semàntics i els aspectes

				sintàctics de les categories
23/04/10	Pràctica sobre estructura de constituents i papers temàtics	Aula o despatx	Document + gramàtica	aprendre la manera com s'assignen els papers temàtics i en quines posicions
7/05/10	Pràctica sobre funcions semàntiques	Aula o despatx	Document + gramàtica	aprendre la tipologia de les funcions semàntiques
21/05/10	Pràctica sobre funcions sintàctiques i ordre de mots	Aula o despatx	Document + gramàtica	entendre la relació entre funció sintàctica i posició
28/05/10	Pràctica sobre operacions sintàctiques de desplaçament	Aula o despatx	Document + gramàtica	entendre les operacions de trasllat
11/06/10	Pràctica sobre nominalitzacions	Aula o despatx	Document + gramàtica	entendre les propietats fonamentals de les nominalitzacions